

Eind vorige week hebben vier natuurorganisaties de waterbalans voor de provincie Noord-Brabant openbaar gemaakt. Daarbij blijkt dat er een onbalans is tussen de beschikbare en de benodigde hoeveelheid water. Vooral de natuur is daar de dupe van. Op basis van de waterbalans kunnen de watergebruikers betere afspraken maken.

Voor het derde opeenvolgende jaar heeft de natuur in Nederland te weinig water gehad. Vier natuurorganisaties in de provincie Noord-Brabant wilden een kwantificering van dit probleem in hun provincie. Daarom hebben zij een provinciale waterbalans laten opstellen. Daaruit blijkt hoeveel water er jaarlijks door neerslag bijkomt, hoeveel water gebruikt wordt door landbouw, industrie en waterwinning en hoeveel water er wordt afgevoerd.

Uiteraard valt elk jaar opnieuw een forse hoeveelheid water als neerslag op de provincie, waarvan een deel verdampt. De rest wordt wel nuttige neerslag genoemd. Maar liefst 80 procent hiervan wordt via sloten, kanalen en beken afgevoerd naar de Maas en uiteindelijk naar de zee. De resterende 20 procent zakt in de bodem en vult het grondwater aan. Deze 20 procent wordt volledig verbruikt door de landbouw, als drink- en industriewater en voor het sproeien van sportvelden en ander stedelijk groen. Zo blijft er per saldo niets over voor de natuur. Omdat de natuur toch water gebruikt, wordt ingeteerd op de beschikbare hoeveelheid grondwater. Dat leidt tot een daling van de grondwaterstand, wat natuurlijk funest is of wordt voor de grondwaterafhankelijke natuur.

Minder grondwater afvoeren en minder grondwater gebruiken is de enige remedie. Zo kan de grondwaterspiegel weer stijgen en blijft er voldoende water over voor de grondwaterafhankelijke natuur. Die heeft volgens berekeningen per jaar genoeg aan 3,5 procent van de nuttige neerslag. Dat lijkt een peulenschil, maar er is ook nog 20 procent van de nuttige neerslag van een jaar nodig om het grondwaterpeil op de juiste hoogte te krijgen.

Het is een goed idee geweest om de grondwaterbalans voor een hele provincie op te stellen. Dit verdient zeker navolging. Het biedt de mogelijkheid om met alle gebruikers van grondwater goede afspraken te maken. Dat dit nog niet zo gemakkelijk zal zijn, blijkt uit de spanningen die ontstaan om hoeveelheden stikstof en kooldioxide te verminderen, ook op basis van een balans.

Ik wens alle betrokkenen in de provincie Noord-Brabant wijsheid toe en hoop op een goed resultaat. De natuur verdient geen kommer en kwel. Maar wel kwel!